

Ni potència global ni gran oenagé

- L'elecció de Van Rompuy i Ashton, tots dos de baixíssim perfil, com a dirigents de la UE no contribueix a augmentar el pes i la influència de Brussel·les en l'escena internacional

ROSA MASSAGUÉ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 22.11.09

De l'Alemanya de la guerra freda es deia que era un gegant econòmic i un nan polític. El mateix es pot dir avui de la Unió Europea (UE). La UE suma l'economia més gran del món, però en l'escena internacional sembla abocada a una irrellevància cada vegada més forta. Es fa difícil, per exemple, imaginar una foto en termes d'igualtat dels líders de les tres grans potències econòmiques mundials: **Barack Obama**, **Hu Jintao** i... **Herman Van Rompuy**.

Ha estat precisament la seva elecció com a president de la UE, i la de **Catherine Ashton** com a responsable de la política exterior, tots dos amb un perfil baixíssim, desconeguts en l'escena internacional i sense carisma, l'última mostra de l'escassa voluntat política europea de convertir-se en una potència global com li correspondria pel seu pes econòmic.

Els EUA i la Xina acaben de dibuixar un nou ordre, el d'un món novament bipolar, però sense l'amenaça d'un enfrontament, ni fred ni calent. Els problemes d'aquest G-2 són en tot cas de competència econòmica i monetària. En un discurs pronunciat el setembre passat a la Universitat de Harvard, **Javier Solana** reconeixia la importància de la relació bilateral entre Washington i Pequín. «La manera com es desenvolupi

donarà forma al món dels nostres fills», deia l'alt representant, però afegia: «No hi pot haver un simple G-2 dirigint el món», i reclamava un lloc per a Europa: «La UE ha de ser-hi. Es mereix ser-hi».

Sens dubte. Però això no passarà mentre la Unió no es desmarqui de la seva estreta defensa dels interessos nacionals en lloc dels interessos europeus. Les relacions amb Rússia en són un bon exemple. Sense una política energètica europea comuna, Alemanya, un dels països de la UE que més depenen del gas rus, i també Itàlia seguiran imposant la mena de relacions amb Moscou que no són necessàriament les millors per a la Unió. Espanya, amb la seva desbandada de Kosovo i el no reconeixement de la seva independència, n'és un altre exemple.

No és gens estrany, doncs, que Washington percebi la UE com un conglomerat d'Estats en lloc d'un bloc polític sòlid, i que li resulti cada vegada més difícil considerar-la com un soci estratègic. Segons assenyalava un estudi recent publicat pel Consell Europeu de Relacions Exteriors (ECFR) dedicat a les relacions transatlàntiques, «l'interès dels EUA per aquesta Europa està decreixent». L'informe destacava el fracàs europeu per convertir-se en un actor internacional efectiu en el terreny de la seguretat, és a dir, la seva incapacitat per «actuar com el poder que potencialment és i no com una espècie de gran oenagé».

No obstant, aquesta gran oenagé ni tan sols fa bé la seva feina. **Jean-Marie Guéhenno**, en el pròleg a l'informe *¿Pot la UE reconstruir Estats fallits?* (ECFR), constata que al món no hi ha cap altre grup de països que tinguin un potencial civil tan gran com la UE. Però quan intervé, ho fa amb polítiques inadequades i mitjans insuficients.

En aquest terreny, a més Europa té, segons l'informe, un problema de credibilitat, «ja que la majoria dels estats de la UE han trencat les seves promeses sobre el seu compromís civil amb la gestió de crisi i la reconstrucció d'estats». No ha desplegat ni tan sols la meitat del personal que va prometre l'any 2004 per a aquest tipus de missions. Això sense parlar de disputes burocràtiques i de falta de coordinació.